

aan Nederlandse orde van advocaten
van N.L. Lambregts-Brouwers
doorkiesnummer 06-25644407
datum 20 december 2019, aangepast april 2024
onderwerp Aanbevelingen Wamca

Aanbevelingen

Met ingang van 1 januari 2020 is de Wet afwikkeling massaschade in collectieve actie (WAMCA) in werking getreden. Hierbij gaan enige wenken en aanbevelingen voor belangenorganisaties die na die datum een collectieve vordering op grond van artikel 3:305a of artikel 3:305c BW aanbrengen. De aanbevelingen 1. t/m 16. zien op de dagvaardingsprocedure in bodemzaken. Aanbeveling 17. heeft betrekking op het kort geding. Deze aanbevelingen hebben betrekking op alle collectieve vorderingen ex artikel 3:305a of artikel 3:305c BW, zowel op collectieve acties (zonder schadevordering) als op collectieve schadeafwikkelingen (met schadevordering). Deze aanbevelingen zien op de procedure in eerste aanleg. Zij zijn voor het eerst vastgesteld in december 2019 en herzien in januari 2024. Voor vragen of opmerkingen kunt u zich wenden tot de secretaris van de Expertgroep massaschade ([N.L. Lambregts-Brouwers](mailto:nl.lambregts-brouwers@rechtspraak.nl))

indienen exploit van dagvaarding binnen twee dagen

1. De dagvaarding moet volgens de gewone regels worden uitgebracht tegen een roldatum (woensdag 10.00 uur). Anders dan in andere dagvaardingsprocedures moet het exploit van dagvaarding binnen twee dagen na de dag van dagvaarding worden ingediend.

Toelichting: in afwijking van andere dagvaardingszaken, moet de dagvaarding twee dagen na het uitbrengen ervan worden ingediend bij de griffie (zie artikel 1018c lid 2 Rv). De verdere procedure verloopt via de rol, op grond van Rv en het Lpr. Let op: tijdige indiening moet plaatshebben op straffe van niet-ontvankelijkheid.

attendering op B1-formulier en in de dagvaarding

2. Op het B1-formulier dient in het veld ‘verzoek afwijkende procedure’ te worden ingevuld “ja” en dient in het veld *eventuele toelichting* met hoofdletters te worden vermeld ‘COLLECTIEVE VORDERING EX ARTIKEL 3:305A (of ARTIKEL 3:305C) BW’. Bij het extra veld 'Aantal weken afwijkende procesvoering' in het B-formulier kan de waarde '0' worden ingevoerd. In de kop van de dagvaarding dient eveneens, bij voorkeur in hoofdletters, te worden vermeld dat het een collectieve vordering ex artikel 3:305a (of artikel 3:305c) BW betreft.

Toelichting: deze attendering helpt de griffie te onderkennen dat de zaak een collectieve vordering ex artikel 3:305a (of artikel 3:305c) BW betreft, die het daarvoor geldende (deels) afwijkende procedurele regime dient te volgen.

aantekenen dagvaarding in het centrale register

3. Indiening van de dagvaarding geschiedt onder gelijktijdige aantekening van de dagvaarding in het centrale register voor collectieve vorderingen (hierna: het centrale register) op www.rechtspraak.nl.

datum 19 april 2024
onderwerp Aanbevelingen Wamca
pagina 2 van 5

Toelichting: artikel 1018c lid 2 Rv bepaalt dat het exploit van dagvaarding ter griffie wordt ingediend binnen twee dagen na de dag van dagvaarding, onder gelijktijdige aantekening van de dagvaarding in het centrale register. Let op: tijdige aantekening moet plaatshebben op straffe van niet-ontvankelijkheid.

4. De pagina van het register op www.rechtspraak.nl bevat praktische instructies voor aantekening in het centrale register.

Toelichting: in deze praktische instructies staat hoe aantekening in het centrale register praktisch dient te geschieden. Feitelijk geschiedt aantekening in het register door middel van een mailbericht aan het LDCR, dat vervolgens zorgdraagt voor opname in het centrale register. Het LDCR zendt per antwoordmail een bevestiging dat de mail is ontvangen¹.

5. Het verdient aanbeveling om de aantekening in het centrale register in de ochtend te doen.

Toelichting: aantekening in het centrale register geschiedt feitelijk door middel van een mailbericht aan het LDCR, dat vervolgens zorgdraagt voor opname in het centrale register. Om zoveel mogelijk te verzekeren dat de collectieve vordering op de dag van aantekening (aanbieding per mail) daadwerkelijk in het register staat, verdient het aanbeveling de aantekening (aanbieding per mail) in de ochtend te doen.

6. Bij aantekening van de collectieve vordering in het centrale register wordt een uittreksel van de uitgebrachte dagvaarding gevoegd.

Toelichting: dit is een wettelijk vereiste, dat ertoe strekt eventuele andere belangenorganisaties inzicht te laten verkrijgen in wat loopt en een goede afweging te laten maken over hun positie. De (advocaat van de) belangenorganisatie die de collectieve vordering instelt, dient zorg te dragen voor anonimisering van (het uittreksel van) de dagvaarding.

7. Het is mogelijk dat na de eerste collectieve vordering, andere collectieve vorderingen over dezelfde gebeurtenis of gebeurtenissen worden ingesteld. Het verdient aanbeveling deze andere collectieve vorderingen eveneens binnen twee dagen na het uitbrengen van de dagvaarding bij de griffie van de rechtbank in te dienen onder gelijktijdige aantekening in het centraal register.

Toelichting: dit is (nog) geen wettelijk vereiste². De registratie dient de transparantie en de toegankelijkheid en stelt andere belangenorganisaties, belanghebbenden en belangstellenden in staat inzicht te verkrijgen in wat loopt en in voorkomende gevallen een goede afweging te maken over hun positie.

¹ En later een bevestiging dat het verzoek is uitgevoerd

² Art. 1018c lid 1 onder f Rv wijst wel in deze richting

datum 19 april 2024
onderwerp Aanbevelingen Wamca
pagina 3 van 5

inhoud dagvaarding

8. Het verdient de voorkeur de dagvaarding aan te laten vangen met een bondige samenvatting van de vorderingen en de grondslagen daarvan, waarbij – zoals door de wet voorgeschreven – in ieder geval is opgenomen een expliciete omschrijving van:

- (i) de gebeurtenis of gebeurtenissen waarop de collectieve vordering betrekking heeft;
- (ii) de personen ter bescherming van wier belangen de collectieve vordering strekt;
- (iii) een omschrijving van de mate waarin de te beantwoorden feitelijke en rechtsvragen gemeenschappelijk zijn.

Toelichting: de hier beoogde samenvatting is bedoeld om vooraf kort inzichtelijk te maken waarop de collectieve vordering betrekking heeft en wat de vorderingen zijn. De hier bedoelde onderwerpen dienen op grond van artikel 1018c lid 1 aanhef en onder a t/m c Rv in de dagvaarding te worden vermeld.

9. Verder dient in de dagvaarding – bij voorkeur onder een apart kopje – aandacht te worden besteed aan:

- (iv) de in artikel 3:305a BW neergelegde ontvankelijkheidseisen, waarbij in voorkomend geval moet worden toegelicht of toepassing van artikel 3:305a lid 6 BW aangewezen is;
- (v) de voor aanwijzing van de Exclusieve Belangenbehartiger benodigde gegevens, voor het geval andere collectieve vorderingen voor dezelfde gebeurtenis worden ingesteld. In daarvoor in aanmerking komende gevallen verdient het de voorkeur dat partijen in onderling overleg voorstellen dat één van hen als Exclusieve Belangenbehartiger wordt aangewezen.

Toelichting: Beoogd is dat kort wordt toegelicht dat aan alle verzwaarde ontvankelijkheidseisen is voldaan en dat de rechtbank in staat wordt gesteld – indien aan de orde – een afweging te maken over aanwijzing van de Exclusieve Belangenbehartiger. Deze gegevens moeten op grond van artikel 1018c lid 1 aanhef en onder d en e Rv in de dagvaarding worden vermeld.

toepasselijkheid Rv en Lpr

10. Het wetboek van Rv en Lpr zijn van toepassing op de (verdere) procedure.

Toelichting: de in titel 14A van het Derde Boek van Rv opgenomen bijzondere bepalingen voor collectieve vorderingen gelden – voor zover zij niet daarvan afwijken – in aanvulling op de voorschriften van Rv en ook het Lpr.

drie maandentermijn van artikel 1018c Rv

11. Na tijdige aantekening in het centrale register wordt de zaak in beginsel drie maanden (maar mogelijk langer) aangehouden tot de eerste roldatum na ommekomst van deze termijn.

Toelichting: artikel 1018c lid 3 Rv schrijft voor dat de zaak drie maanden wordt aangehouden na (tijdige) aantekening in het centrale register. Binnen deze termijn van drie maanden kan een andere rechtspersoon als bedoeld in artikel 3:305a BW een collectieve vordering instellen voor

datum 19 april 2024
onderwerp Aanbevelingen Wamca
pagina 4 van 5

dezelfde gebeurtenis of gebeurtenissen (zie artikel 1018d lid 1 Rv). Deze termijn kan op grond van artikel 1018d lid 2 Rv worden verlengd met maximaal drie maanden.

Het instellen van een collectieve vordering door een tweede en volgende rechtspersoon

12. Een tweede en volgende rechtspersoon in de zin van artikel 3:305a BW die een collectieve vordering wenst in te stellen voor dezelfde gebeurtenis of gebeurtenissen, kan een eigen collectieve vordering instellen, in de lopende procedure van de collectieve vordering. Deze rechtspersoon dient daartoe binnen drie maanden na registratie van de collectieve vordering een dagvaarding met een B1-formulier toe te zenden aan de griffie. Het B1-formulier vermeldt het zaak-/rolnummer van de lopende procedure en in het veld 'verzoek afwijkende procedure' met hoofdletters: 'NIEUWE VORDERING LOPENDE COLLECTIEVE VORDERING EX ARTIKEL 3:305A BW'.

Toelichting: een tweede of volgende rechtspersoon in de zin van artikel 3:305a BW die een collectieve vordering wenst in te stellen voor dezelfde gebeurtenis of gebeurtenissen, wordt partij in de reeds lopende procedure nadat hij tijdig de uitgebrachte dagvaarding aan de griffie heeft gezonden met een B1-formulier, waarin de griffie erop wordt geattendeerd dat de vordering wordt ingesteld in een reeds lopende procedure met een collectieve vordering.

13. Een tweede en volgende rechtspersoon in de zin van artikel 3:305a BW die een collectieve vordering wenst in te stellen en voor wie de drie maandentermijn te kort is, moet binnen een maand na registratie van de eerste collectieve vordering uitstel vragen. De rechter kan hierop uitstel voor maximaal drie maanden verlenen. Het uitstelverzoek vermeldt:

- (i) de reden voor uitstel,
- (ii) de termijn waarvoor uitstel wordt gevraagd.

Toelichting: een tweede en volgende rechtspersoon als bedoeld in artikel 3:305a BW, die een collectieve vordering wil instellen voor dezelfde gebeurtenis of gebeurtenissen, kan binnen een maand na registratie van de collectieve vordering op grond van artikel 1018d lid 2 Rv uitstel vragen voor de drie maandentermijn. Om de rechter in staat te stellen het verzoek te beoordelen en daarop te beslissen, dient de reden voor uitstel te worden vermeld en de termijn waarvoor uitstel wordt gevraagd, die op grond van artikel 1018d lid 2 Rv maximaal drie maanden bedraagt.

ontvankelijkheid

14. De rechter toetst ambtshalve de ontvankelijkheid van de eiser(s) voordat hij tot de inhoudelijke behandeling van de vorderingen overgaat. In de dagvaarding zullen dus alle vereisten voor ontvankelijkheid moeten worden besproken. Gedaagde(n) kunnen zich in hun eerste conclusie van antwoord beperken tot een bespreking van de ontvankelijkheidseisen (artikel 1018c lid 5 Rv) en dit wordt ook aanbevolen.

Toelichting: In WAMCA-zaken kan er geruime tijd verstrijken tussen de dagvaarding en de inhoudelijke behandeling en dan is een inhoudelijke conclusie van antwoord die al in de

datum 19 april 2024
onderwerp Aanbevelingen Wamca
pagina 5 van 5

ontvankelijkheidsfase wordt genomen mogelijk verouderd ten tijde van de inhoudelijke behandeling. Bovendien bevordert dit de overzichtelijkheid.

procesafspraken/ procesorde

15. Het behandelen van de ontvankelijkheid kan worden gecombineerd met andere ‘voorvragen’ zoals vragen inzake rechtsmacht en toepasselijk recht. Partijen kunnen met elkaar procesafspraken maken. Daarbij verdient aanbeveling voorvragen zo veel mogelijk te combineren in een processtuk en een mondelinge behandeling. Procesafspraken zullen moeten worden goedgekeurd door de rechtbank. De rechtbank kan de procesorde vaststellen in afwijking van de afspraken van partijen (art. 19 lid 2 Rv).

incidenten

16. Het verdient aanbeveling om incidenten zo veel mogelijk tegelijk op te werpen in de eerste fase van de procedure.

het kort geding

17. De dagvaarding dient de hiervoor onder 8. en 9. bedoelde gegevens te vermelden.

Toelichting: titel 14A Rv is niet van toepassing op het kort geding, met uitzondering van artikel 1018c lid 1 Rv (zie artikel 1018b lid 1, tweede volzin Rv). Deze gegevens moeten dus worden vermeld in de dagvaarding in kort geding.

Namens de Expertgroep Massaschade, vastgesteld december 2019, gewijzigd april 2024